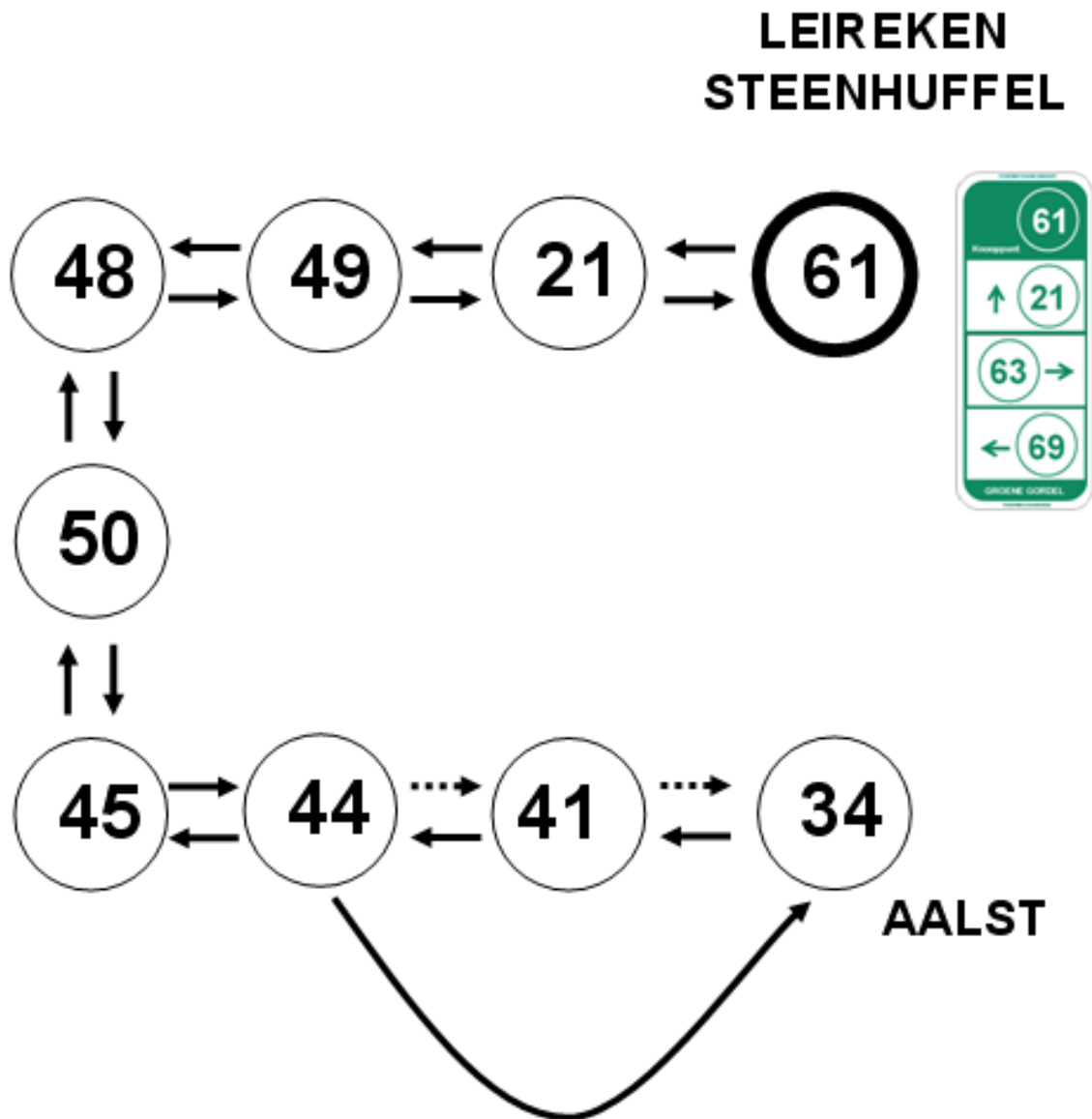

Routebeschrijving

Leirekensroute (47 km of 36 km)

L= Links R= Rechte RD = rechtdoor KNPT = fietsknooppunt

Leirekensroute en de fietsknooppunten

Via Baardegem – Meldert – Affligem -
De Wellemeersen en de Dender.
Zie gedetailleerde wegbeschrijving en kaart

! Opgepast : Leirekensroute is meestal een recht fietspad, maar je kruist regelmatig een straat. Ga er maar van uit dat je GEEN VOORRANG hebt.

1. Vertrek aan Leireken, aan fietsknooppunt 61 in Steenhuffel

Vooraleer je tocht verder te zetten kan je even naar kasteel Diepensteyn (enkele honderden meters richting knpt 63. Hier wordt het Brabantse paard, embleem van brouwerij Palm, gekoesterd.

2. Van KNPT 61 ⇒ KNPT 21 ⇒ KNPT 49

Je rijdt hier integraal over het fietspad 'Leirekensroute', altijd rechtdoor. Leirekensroute loopt waar vroeger de spoorwegverbinding Londerzeel-Aalst liep. Hier en daar gaat het fietspad even over in een straat; al die straten heten " *Leireken* ".

In 1976 werd de oude spoorwegbedding tot in Opwijk geasfalteerd. In 1978 werd het gedeelte tussen Londerzeel en Opwijk omgevormd tot fiets- en wandelpad: de Leirekensroute.

Langs Leirekensroute liggen verscheidene etablissementen met de naam 'Het Leireken'. Je kan er o.a. Leireken-bier drinken.

Houtkanten

Over gans Leirekensroute rij je naast of tussen **houtkanten**. Houtkanten zijn gemengde aanplantingen van struiken en bomen. Vroeger werden die regelmatig gekapt voor het opbrengsthout.

De houtkanten die je nu ziet werden aangeplant door Natuurpunt. Je vind er o.a. de Gelderse roos, sleedoorn, hazelaar, wilde pruimen, hondsroos, meidoorn en anderen.

Op het stuk tussen Opwijk en Aalst vind je daarrond informatieborden.

De struiken zorgen in de lente voor prachtige gebloemde en geurige kanten. In de herfst bieden zij een prachtig kleurenpalet.

Houtrillen

Als de struiken gekapt worden wordt het dikke hout gebruikt als opbrengsthout.

De snoeiresten, dunne takken worden in houtrillen gestapeld : een stapel hout, los gestapeld tussen enkele opstaande takken.

Dit is een uitstekende leefomgeving voor kleine dieren en insecten.

Na verloop van tijd vergaat dat hout en wordt het voeding voor de bodem.

De berken langs Leirekensroute

Langs Leirekensroute zie je , vooral in Steenhuffel, lange rijen statige berken.
In feite is de berk een boom die in deze streek niet thuis hoort : de berk heeft arme grond nodig, en dat is hier zeker niet het geval.
Maar langs de vroegere spoorlijn ligt aangevoerde, arme, grond.
Daarin werden, achteraf, de berken aangeplant.

Peizegem :

Peizegem is een gehucht van de gemeente Merchtem.

De plaats werd in 1233 al genoemd als Pensenghem, later is het verbasterd naar de huidige plaatsnaam.

Peizegem is altijd gekoppeld geweest aan Merchtem. In de loop van de eeuwen werd het zelfs als onderdeel van de plaats Merchtem genoemd. Samen met Ten Houte, Dries en Koekelberg werden ze in 1871 weer losgekoppeld van de gemeente Merchtem maar wel ondergebracht onder Merchtem-ten-Bosch of Boskant. In 1898 werd Peizegem met de bouw van het station weer een echte erkende woonkern. Het station werd in 1963 afgebroken.

Peizegem is algemeen bekend door de fanfare en de Stripbeurs.

3. KNPT 49 (Z-W van Peizegem) ⇒ KNPT 48 (Opwijk)

Van knpt 49 volg je de bordjes naar knpt 48; daarbij rij verder langs het fietspad, dan afslaan naar de spoorweg, langs de spoorweg, langs het station van Opwijk, tot aan knpt 48.

(Je ziet ook de 6-hoekige bordjes van de originele Leirekensroute)

4. KNPT 48 ⇒ KNPT 50 (Opwijk, richting Aalst)

Het bordje aan knpt 48 is niet erg duidelijk.

Je moet naar knpt 50, d.w.z. het fietspad nemen.

Vanaf hier vind je regelmatig banken en picknicktafels langs het fietspad. Op regelmatige plaatsen heeft Natuurpunt boeiende informatieborden aangebracht.

5. KNPT 50 ⇒ KNPT 45 (Baardegem)

Santiago de Compostella 2000 km

Een 100 m voor het fietspad de drukke N47 Asse-Dendermonde kruist staat er langs het fietspad een echte mijlpaal : Santiago de Compostella 2000 km.

De weg naar Santiago de Compostella loopt een heel stuk over Leirekensroute. Regelmatig zie je op de grond het handgrote gele merkteken van de weg, de gele schelp.

6. KNPT 45 ⇒ KNPT 44 (Stationnetje Baardegem)

Dit is bij uitstek een stukje Leirekensroute waar je door een tunnel van bomen en struiken rijdt.

Op bepaalde plaatsen vormt de natuur, in de vroege herfst althans, een erehaag van hoge struiken stampvol rode bessen. (meidoorn)

7. KNPT 44 (Stationnetje Baardegem)

Aan knpt 44 moet je kiezen :

OFWEL

wil je de rit beperkt houden tot 36 km of blijf je liefst op vlak terrein of wil je geen wegbeschrijving lezen.

Volg dan het fietspad Leirekensroute verder RD ⇒ knpt 41(Moorsel) en zo ⇒ knpt 34 (Aalst). Dan kom je straks over datzelfde traject terug.

Ga in Aalst, in de wegbeschrijving hierna, verder naar de plaats waar knpt 34 beschreven wordt.

OFWEL (en dat raden wij je aan)

Laat je je verleiden voor een prachtig traject door glooiend, landelijk landschap, langs Meldert en Affligem, naar het natuurgebied de Wellemersen en tenslotte langs de Dender naar Aalst.

Straks kom je dan via het fietspad Leirekensroute van Aalst, over Moorsel en Baardegem, terug naar Steenhuffel.

Volg dan de wegbeschrijving hieronder.

8. Aan KNPT 44, komende van Steenhuffel :

Net vóór “’t Stationneken” ⇒ L de *J.F. Vonckstraat* in.

Jan-Frans Vonck (1743-1792) was de grote bezieler van de Brabantse Omwenteling.

De Brabantse Revolutie of Brabantse Omwenteling was een opstand van de Zuidelijke Nederlanden in 1789 en 1790 tegen het Oostenrijkse gezag van keizer Jozef II. Hij begon in het gewest Brabant, maar breidde zich al heel snel uit over Vlaanderen, en nadien ook -zij het iets lauwer- in Henegouwen, Namen en het oude Limburg.

Deze opstand leidde tot het kortstondig bestaan van een republiek, de Verenigde Nederlandse Staten, onder leiding van Hendrik van der Noot.

Bij de mislukking van de opstand vluchtte Vonck naar Frankrijk waar hij in Rijsel overleed. Zijn stoffelijk overschot werd teruggebracht naar zijn geboortedorp Baardegem waar hij naast de kerk begraven ligt.

9. Na 130 meter ⇒ R de smalle *Cassestraat* in die ons naar het kruispunt met de *Rampelbergstraat* brengt. Die draaien we ⇒ R in.

10. 400 meter verder nemen we ⇒ R, de *Zwanenneststraat*. Vanaf hier volgen we een tijdje de wegwijzers van de “Faluintjesroute”

Het natuurgebied Faluintjes is een drassig gebied tussen het waterkasteel van Moorsel en de Abdij van Affligem, met een rijke fauna en flora.

11. We volgen ⇒ R de steenweg naar Aalst en steken een kleine 200m verder de drukke baan over en nemen de landweg door het Lochteveld.

12. Aan een tweesprong, 850 meter verder, buigt de Faluintjesroute naar links maar wij houden rechts aan (volg even KNPT41). Een goeie 100 m verder wijst KNPT41 naar rechts, maar wij rijden RD de *Zuremeersweg* in. Die brengt ons weer in de bebouwde zone op het asfalt van de *Walburgaweg* die we L afdalen tot op een brede kassestraat, de *Kokerijstraat* die we ⇒ L inslaan.

13. Op het eind van de *Kokerijstraat* stoten we op een massa wegwijzers. We fietsen richting Hekelgem en slaan ⇒ R de *Nedermolenstraat* in.

14. Wat verder, links van de weg ligt de Molenvijver.

De Molenvijver is een door de monniken van Affligem aangelegde vijver die diende als spaarbekken voor een met een waterrad aangedreven graanmolen. Zo waren er in de middeleeuwen een vijftal vijvers in de buurt. In de vijvers kweekten de monniken ook baars, karper en snoek. De smulpapen.

15. 1.300 meter verder slaan we aan een kruispunt ⇒ R de *Affligemdreef* in. En aan het volgende kruispunt, 500

meter verder(KNPT 46), slaan we ⇒ L de *Abdijstraat* in. We fietsen nu voorbij de Abdij Affligem.

De windmolen die we aan de horizon zien schitteren is de "Oude Molen van Hekelgem".

Abdij Affligem : sinds de 11de eeuw heeft de aanwezigheid van de abdij Affligem zijn stempel gedrukt op het culturele en economische leven in de Faluintjesstreek. Economisch werd de streek belangrijk vanwege de ontginning van kalkzandsteen. De intensieve landbouw, inclusief de hopteelt was de verdienste van de Benediktijnernonniken die van deze regio één der vruchtbaarste streken in Europa maakten. Verschillende verwoestingen teisterden de abdij. Uiteindelijk werd ze in 1796 zelfs verkocht en werd een ruïne. Het duurde tot 1869 voor er zich weer een aantal monniken kwamen vestigen en in 1882 werd een neogotische abdijkerk ingewijd. De huidige abdijkerk dateert van 1972. De westvleugel van de nieuwe abdij (1879-1880) met de unieke bibliotheek is een bezoek meer dan waard (op afspraak). Een bloeiend cultureel centrum in de gebouwen van de voormalige melkerij maakt de Abdij weer tot middelpunt van het culturele leven in de regio.

16. Aan het volgende kruispunt fietsen we ⇒ R de *Langestraat* in om bijna 500 meter verder ⇒ L de *Boekhoutstraat* in te slaan. Die klimt 800 meter naar de razend drukke *Brusselbaan*.

Links, aan het kruispunt, zien we de taverne "Het Oud Zandtapijt", In de taverne Het Oud Zandtapijt ontstond de Hekelgemse zandschilderkunst Die bestond uit het aloude volksgebruik van het zandstrooien/zandtekenen: het met wit zand versieringen aanbrengen in de haard, rond de kachel, op de achtervloer of op de straat ter gelegenheid van de processie. Adèle Callebaut, een Hekelgems volksmeisje, voegde er nog iets extra's aan toe: door het zand te kleuren en het op een groot paneel uit te strooien kon men het geheel omvormen tot een mooi tafereel. Door met een eigen bedachte techniek het zand te fixeren, kon het tafereel worden opgehangen als een schilderij. Dit kon een kopie zijn van een bekend werk, of een eigen creatie.

17. Wij fietsen ⇒ R, een 70-tal meter, en steken dan voorzichtig over om de *Molenweg* op te rijden. Een stevige kuitenbijter. Boven slaan we, al dan niet te voet, ⇒ L de *Molenberg* op.

Links van de weg staat de "Oude Molen" van Hekelgem. We bereiken het hoogste punt van deze fietstocht: 74 meter boven de zeespiegel. De Oude Molen werd opgetrokken in 1785 ter vervanging van een standerdmolen die een viertal eeuwen oud was. Vele materialen van deze houten voorganger werden in de nieuwe molen verwerkt. Ten tijde van zijn oprichting bezat de Abdij

van Affligem de cijnrechten. Deze molen die als drijfkracht uitsluitend de wind gebruikte draaide nog tot maart 1950. Hij werd volledig gerestaureerd in 1957-1958 en ingericht als woning. In 1989-1993 volgde een nieuwe grondige restauratie door de huidige eigenaar. De molen is nu draaivaardig.

18. Vanaf hier tot in Leireken fietsen we van knooppunt naar knooppunt. Eerst rijden we ⇨ KNPT 79: We gaan, R, de Zwarteberg op. Dan suizen we heerlijk anderhalve kilometer bergaf, tot over de E40 snelweg; na het viaduct gaan we ⇨ R (Kortenbos). Aan de volgende T ⇨ L de Daalstraat in die ons naar een pleintje voert, dat we oversteken om de Kaaistraat in te slaan. Op het einde rijden we RD onder de spoorwegbrug en daar ligt de Dender te blinken (KNPT 79).

19. We fietsen ⇨ R het jaagpad op, ⇨ KNPT 38, en volgen de Dender, 5 km lang, stroomafwaarts op de rechteroever.

De Dender is een neerslagrivier. Minder dan 10% van het Denderwater is afkomstig uit bronnen, de rest bestaat uit regenwater. Sluizen houden het waterpeil kunstmatig hoog. Regenval bepaalt de stroomsnelheid.

Jaagpad

Een jaagpad is een pad, langs een bevaarbare waterweg, dat gebruikt werd om een binnenschip voort te trekken, met mankracht of met paardenkracht.

De Wellemeersen:

Als we zo'n 750 meter na knpt 79, nog eens onder de spoorweg doorfietsen rijden we plots in een uniek natuurgebied: de Wellemeersen.

De Wellemeersen, gelegen op de linkeroever van de Dender, vormt samen met de Kapellemeersen (rechteroever) één van de grootste natuureservaten in Vlaanderen. Tussen Geraardsbergen en Aalst is dit zowat het laatste intakte overstromingsgebied van de Dender. Het jaarlijks overstromend laagveen met tientallen vijvers en poelen, afgewisseld met drogere weilanden en spoor-wegtaluds vormt door zijn grote diversiteit een thuis voor een even grote verscheidenheid aan fauna en flora. Ruim 700 plantensoorten, meer dan 2200 zwamsoorten en honderden diersoorten zijn hier aanwezig. De Wellemeersen worden daarom

terecht beschouwd als één van de ecologisch meest waardevolle natuurgebieden in België.

20. Eerst duikt de kerk van Erembodegem op, op de linkeroever, dan de eerste fabrieken. (KNPT 38 en 36)

Achter die fabrieken loopt de Kappellekensbaan naar de Kapel van Ter Muren: het decor voor de meesterwerken van Louis Paul Boon. In De Kappellekensbaan leeft het dromerige Ondineke, in Zomer te Ter-Muren leeft het wijf Ondine, die honderdmaal groter, duivelser en menselijker is geworden. (LPB)

Waar nu de fabrieksgebouwen van de britse voedingsgigant Tate en Lyle staan (voorheen het monument van lelijkheid 'Amylumville') werd eind 19de eeuw de kronkelige Dender rechtgetrokken waardoor er een kustmatig eiland onstond, dat in de volksmond "Chipka" werd genoemd. De oude Dender werd later gedempt en werd de Burchtstraat. Op het 'eiland Chipka' bevond zich de burcht van de Graaf van Aalst. De burcht werd gesloopt en maakte plaats voor fabrieken.

21. Van KNPT 36 rijden we ⇒ KNPT 41. We kunnen eventueel eerst RD rijden naar de *St Annabrug* (knpt 34). Via de *St Annabrug* kunnen we naar het centrum van Aalst.

We komen hoe dan ook terug naar het bordje met KNPT 34, aan het kanaal, tegenover de brug onder de spoorweg.

Aalst

Langs de St.-Annabrug kan je naar het centrum van Aalst.

Aan de overkant, kant stad, ligt het plein De Werf. Daarop staan 2 grote verlichte informatieborden met een duidelijk stadsplan.

Het toeristisch informatiebureau van Aalst bevindt zich in het Belfort, het hoogste, middeleeuwse gebouw op de Grote Markt, met klok en beiaard.

dienst Toerisme (open op werkdagen)

Grote Markt (belfort - gebiedshuisje) 9300 Aalst

tel. 053 73 22 70

In Aalst vind je talrijke bezienswaardigheden, musea enz.

22. De terugweg :

KNPT 34 (Aalst) ⇒ KNPT 41 (Moorsel).

Aan de de Frits De Wolfkaai, langs het kanaal staat een bordje met KNPT 34, wijzend naar KNPT 41. Volg richting KNPT 41 (naar de spoorwegbrug toe).

Aan de spoorwegtunnel staat wéér een bordje met KNPT 34. Dat bordje wijst je de weg ⇒ KNPT 41.

23. KNPT 41 (Moorsel) ⇒ KNPT 44 (Station Baardegem)

Kunstwerk Het Gebaar in Moorsel

Op het pleintje aan knpt 41 staat een opvallend bronzen kunstwerk : Het Gebaar. Het is van de hand van Luc De Blok (°1949) en dateert van 1999.

De begroeiing langs het fietspad

Tussen Opwijk en Aalst staan verspreid zeer oude eiken met lage takken, restanten van de bermbegroeiing langs de spoorweg.

24. KNPT 44 (Baardegem) terug naar 61 (Leireken) : volg de knooppunten

44 ⇒ 45 ⇒ 50 ⇒ 48 ⇒ 49 ⇒ 21 ⇒ 61